

De-aș conduce oști, le-aș duce la moarte fără minciuni: fără patrie, fără ideal și fără hoția vreunei răsplate sau a cerului. Le-aș spune tot — și-n primul rînd ce fără preț e viața și moartea. În mod cîstît nu poți îmbărbăta decît în numele nefirii; cum există ceva, sacrificiul, cît de mic, e pagubă ireparabilă.

Moartea-i o fantomă, ca și viața. Nu pot muri decît știind că-n rostul lor nu e nici pierdere și nici cîstîg.

Au fost, cu toate astea, șefi de oști pe cale de a nu se înșela ...

E greu să iubești pe Marc Aureliu; să nu-l iubești, tot așa. Să scrii despre moarte și nimicnicie, noaptea într-un cort, să măsoari micimile vieții în zăngănitul armelor! Ca paradox uman, e tot așa de straniu ca Nero sau Caligula. Dar ce mare era împăratul gînditor, de nu făcea școală la stoici și nu-și îngrădea simțirea într-o învățătură de mîna a doua! Tot ce-i doctrină în el e mediocru. Concepția materiei, a elementelor, resemnarea ca principiu — nu mai privesc pe nimeni. Sistemul e moartea filozofilor, cu atît mai mult a împăraților.

Din toate reflexiile lui, nu-i viu și rodnic decât fiorul izolării. În cel mai mare imperiu, capul n-are pe ce se sprijini; în cea mai mare stăpînire, cel mai puternic nu dispune decât de ideea sfîrșitului. Marc Aureliu e simbolul pur al ciudățeniilor decadenței, al vrăjii ce emană din apusurile de cultură.

Pămîntul e al tău — și tu n-ai alt sălaș decât zădărnicia. De-ar fi urmat el pe tragicii greci, neînălțuit în doctrină, ce exclamații n-ar fi înregistrat spiritul uman! Stoicismul i-a impus o pudoare — care ne jenează. Și el însuși, de n-ar fi fost stingherit de învățători, de n-ar fi suferit de plaga uceniciei — cîte din deznădej-dile faptelor de arme nu s-ar fi amestecat în gîndurile ce le neagă cu o bunăvoință ce ne dezamăgește!

Marc Aureliu n-a avut conștiința neantului ca războinic. Ce poezie stranie am pierdut! Searbăda înțelepciune l-a ferit de contradicțiile care dau atracție de mister vieții. E prea multă acceptare în împăratul roman, prea multă împăcare, prea multă rușine de extremitățile cugetului. În sfîrșit, prea multă *datorie*. Să-l fi văzut, însă, în fruntea legiunilor ducîndu-le spre mărire cu un dispreț echivalent patimei de cucerire! — Trăim cu adevărat încercînd o pasiune cu contrariul ei. A nu lua un leac fără otravă, și viceversa. Cînd urci o pantă fii simultan în punctul simetric al scoborișului. În felul acesta nimic nu-ți scapă din pînțile de-a fi.

26

La toate întrebările noastre răspunsul Plictiselii e același: lumea asta e o lume răsuflată.

Astfel, te hotărăști să faci totul împotriva Ei.

Noul nu există decît în noi. Nici în lucruri și nici în ființe. „Realul” e o feerie de aparențe ce te încîntă, cîtă vreme cîntecul tău sprijină ritmul jocului lor. Fără înstrunirea noastră, vâlul ce susține parada numită viață se sfișie în fulgi plutitori de iluzie — și din tot ce se desfășura văzului nu mai rămîn nici măcar umbrele realului amăgitor.

Funcția plictiselii e sfișierea aceluia vâl. — Avea-vom noi atîta putere de cîntec, încît să-l unduim mai departe peste o lume fictivă, *existentă* în vîlvierea închipuirii noastre?

Întreaga fire e-o înșelare decorativă a muzicii lăuntrice.

În dosul lumii nu se-ascunde altă lume și nimicul nu tăinuiește nimic. Oricît ai săpa căutînd comori, zadarnică e scormonirea: aurul e risipit în duh, dar duhul e departe de-a fi aur. Să defaimi viața prin nefolositoare arheologii? *Urme* nu sînt. Cine să le fi lăsat? Nimicul nu pătează nimic. Ce pași să fi trecut pe sub pămînt, cînd nu există nici un *sub*?

Rămii cîrmaci pe undele aparenței și nu te scoborî în sol al straturilor ascunse. Irealitatea e la fel. Că ești la suprafața mării sau în adîncul ei, tu nu poți ști în nici un loc mai mult decît în cel [în] care te afli. Și nu te afli nicăieri, căci nicăieri e vastul pretutindeni.

Visul nu-i mai înșelător ca spuză a somnului sau a trudnicei cazne din zi. Vis e peste tot. Vedeniile impalpabile ale nopții cum ar fi geloase pe stafile zvonite-n harța dintre muritori?! Alcătuirile lumii se-ntrec în nălucire.

Din a întretine patimi într-un univers fantomal, omul e vrednic de faimă.

Tu, însă, urmează-ți calea și cu urgie gânditoare apleacă-ți razele s-o luminezi, asemeni unui soare sceptic.

27

Cînd nu năzuiești prin înclinări firești spre împliniri și fapte, ce te împinge cu strășnicie spre săvîrșiri? Și negăsind nici o dovadă împotriva trîndăviei, ce te mîină spre febra ceasurilor și-a actelor? De unde remușcarea risipirii vremii, după ce-ai întrevăzut substanța de deșertăciune a timpului?

Fiece clipă se pierde pe vecie. Un *în curînd* al neființei te paște la întretăierea respirației cu lumea. Ce amîni, ai amînat pe totdeauna. Moartea e de față, iar tu nu poți rămîne *putiță* în ea — eliminare incurabilă a posibilului.

De nu m-ar fi urmărit acel *în curînd* fatal, nimic n-aș fi adăugat înregistrărilor simțurilor. Toate le-aș fi lăsat pe seama bătrîneții. Cine nu-i pîndit de chemările sfîrșitului are timp nesfîrșit. Și de aceea nimic nu-ndeplinește. Orice înfăptuire — și-n primul rînd înfăptuirea

ta — derivă din obsesia statornică a morții. Chemările ei creează voința, dau accente patimilor și răscolesc instinctele. Frigurile acțiunii sînt ecoul ei în timp. De n-aș simți că sînt deschis morții oricînd, că n-am acoperire și întăriri din partea ei, nimic n-aș ști, nimic n-aș vrea să știu, nimic n-aș fi și nimic n-aș vrea să fiu.

Dar văd că ea-i aci. O văd. O fug și o apropii. Sînt ea și nu sînt ea. Ce-i rană-n mine e spuzeala ei. Și-s rană peste tot.

Am întrezărit adesea, purtat pe melodiile nesomnului, lumina galbenă a dimineților și lucrurile nehotărîte de-a se deștepta. Paseri ciripeau fără rost unei naturi înstrăinate parcă pe veci de ziuă. Și gîndurile mele ciripeau și ele, dar înapoi spre noapte. Atunci vedeam sclipirea violetă a morții și încercam zadarnic să mă presar pe lipsa de vecie a zorilor, să cred în dimineți.

... Și dacă-mi port amintirea spre toți aceia, de la care am învățat ceva, mi se pare că secretul atracției lor pleca din vecinătatea morții. Fiind veșnic la margine, ei se aflau pe tărîmul firesc al cunoașterii. În glasul lor răzbătea agonia savantă a materiei, cu destinul ei firav și dureros, și cuvintele lor se desprindeau grave și inutile, nervoase și amare — concepte în dezastru, în înfloriri finale. Căldură n-am întîlnit decît în sufletul lor. Din ei emanau miresme gîndite, sentințe purtate pe-un agresiv parfum. Amestecul de boală și vitalitate răstoarnă ciudat alcătuirile firești, căci ei nu erau pe nici

un meleag și erau pe toate. Răul ascuns în frăgezimile vieții — ce coexistență de toamnă și de primăvară în idei! N-am iubit decît pe cei ce n-au înțepenit în nici un anotimp — și-n preajma lor, împrejmuți de moarte, uitam climatul spiritului, devenind spirit cu ei.

23

Că oamenilor nu le e rușine să existe, de mult, de mult o știu. N-am conținut a mă mira de mersul lor încrezător, de ochii lor întrebători, dar fără chin, de ținuta lor trufașă de viermi verticali. Nu i-am văzut recunoscători pămîntului și nici închinîndu-se cu galeșă cucernicie rodirilor lui trecătoare. Adorația-i un fruct al izolării. Și muritorii zilnici — ce veșnici ar fi de-ar cheltui puterile în suspine bucuroase, de-ar avea atîtea iluzii că pașii lor ar călca pe-un univers de catifea! Dar nu! Pe unde trece omul nu-i decît prăpăd și siluire a aparenței. N-am zărit în el frigurile cu care să umple spațiul și să pălească cerul. Viața laolaltă nu-i de îndurat decît într-un extaz comun și nimic nu-i mai rar sub soare decît extazul.

Soarele lucește ca să ne-ncălzim? Noptile ne-acoperă ca să ne acoperim de somn? Marea, ca s-o cucerim? — De cînd *folosul* a apărut în lume, lumea nu mai e. Nu mai e în farmec. Doar adorația respectă lucrurile în ele însele, și viața nu-i viață fără lacrimile de fericire

ale suferințelor prilejuite de ea. Pe pajiștile ei înșelătoare m-am înălțat cu ea cu tot, cînd inima în dans se măcina de-un cîntec ruinător. — Cum m-ar înghiți pămîntul pe care l-am îmbrățișat cu lacrimi și l-am disprețuit cu sînge? Să putrezesc sub el, sub el ce nu-i eternitate decît ca mormînt? Nici un fior să nu strămute cimitirele spre un pămînt mai pur?

...Așa ajungi să te scalzi cu egală patimă în naștere, în tinerețe, în moarte, în nimic și-n veșnicie — nepăsător de țeluri, scîrbit de rosturi și de desăvîrșiri. Oriunde-ai merge — e același lucru. Spui: *veșnicie*, fiindcă fiorurile tale au frînt timpul — și cînd ele au fost înfrînte de timp zici: *nimic*.

Vinele se umflă de un suflu cald — și atunci tremuri de speranțe, și-ți spui: *viață, tinerețe*, și te gîndești cu freamăt la dragoste și la viitor. — Sau cînd în ele circulă gînduri numai, și adieri de teamă, cu liniști dureroase, atunci îți zici: *moarte*, și toate bălăriile timpului ți se-ncîrcesc în suflet.

Astfel îți dai seama de rostul tău de pătimăș al aparențelor. Cu o înflăcărare suferindă continui a te alipi și a te dezlipi de toate, uzînd după împrejurare, orbit sau dezmorțit, nețăr-murita vremelnice căreia te-ai dăruit.

29

De n-ar săpa răul patimii nocturne o minte șubrezită, aș curma somnul și-aș imprimăvăra întunecimile. Dar n-am destulă sevă pentru mugurii nopților ...
Prea adeseori silit a le veghea sterp liniștea, cu mine în fața mea, rămîn buimac în nevirii de gînd.

Ce-aș născoci în șesuri de idei și într-un zero mut al simțirii? Așa dorești nemaivăzute li ghioane să-ți muște carnea ostenită, ca sîngele să-ți sfirîie și să-ți devină suflet.

Fără otrăviri pătimașe nu apar zorile — răbufniri în finaluri de noapte ale rănilor noastre. — Sîngeri? Atunci pîndește aurora și soarele se plămădește-n tine.

Tot ce se naște și e viu pornește din înăsprirea suferinței în luptă cu lumina. Ziua? Sănătate a viciilor noastre.

Un *decadent* al zorilor ...

30

Obosit de-a ști atîtea și mai obosit de-a le lămuri, invidiezi pe Jupiter c-a-nlocuit prin trăznete cuvintele.

Să treci vocile pe hîrtie și tainele în vorbe! Spiritul vrea să explice sufletul. Greșeală vicioasă ce definește omul; *cuprinsul* ei, cultura.

Boala tălmăcirii — crimă împotriva virtutății și a muzicii ...

Prin vorbe ne ușurăm de poveri, prin care

am fi *mai mult*. Cei ce nu scriu, cei ce nu se scriu, *există* neatinși, sînt infinit prezenți.

Spiritul roade *posibilul*. Și ceea ce numim cultură e o lepădare de izvoarele noastre. Ne-ființele lumii devin ființe prin cuvînt, cu preț *nostru*. Expresia dă viață pe cadavrul plăsmui-torului. Nimic din ce ai spus nu mai e al tău. Și nici tu nu-ți mai aparții.

Nici o noapte pe care am înțeles-o nu mai e a mea. Și nici o dragoste.

31

Văd carnea din jurul meu. Văd carnea mea și cea de pretutindeni. Hoit dulce și-nduioșător. Prin ea învață duhul ce e cald și frig; prin ea se cațără viermii în idei.

Cele mai pure reflexii, făcînd drumul con-trar al nemuririi, nu vor ajunge să ne dea icoa-na nesfîrșitului muritor ca un fior subit al ei. E ceva putred pînă la sublim în carnea asta. Vajnică vremelnicie accesibilă pipăitului. Absolut pe sfîrșite dezvăluit senzației. Plăcerea-n plînset și plînsetu-n plăcere — e tot secretul și substanța ei. O simt aici, atît de aproape, atît de puțin veșnică, la îndemîna mofturilor — și-o văd apoi întinsă în culcușul subteran, vio-letă, verde, vis teșit, spoială de fostă existență, rînjind lichid răzvrătirilor de altădată, sălaș defunct în care s-au dospit dragostele.

A fi: alternanță de cald și de frig. Și cîteva

nădejdi în plus. Să calc peste trup, să strivesc germenii de viermi ce se frământă și roiesc sub gânduri, și poartă-n zeama lor invizibilă imensa neînțelegere. O, nu! Cu ei voi merge înainte pe pământ, pe spațiul lor nativ.

„Boala dorinței”, la care se împotrivesc religiile, voi ști cum s-o îngrijesc. Nu eu voi pune capăt zbuciumului fatal și-ndurerării mîndre a cărnii. Tragicul ei apostolat îl voi urma cu învieri de victimă. De ce mi-aș pironi priviri spre ceruri, cînd în preajmă-mi, în mine, în ce-i mai al meu, se zbate ea în părăsiri atît de crunte!

Un *vai!* trecut în materie, o exclamație ce-a prins formă — atîta-i trupul omului.

Și de aceea încheieturile lui emană o vagă tînguire, ce se-nfiripă-n glas sfișietor în scîrțîitul oaselor și moare apoi în moleșeala suferindă a săului. — În răcelile lui simți lespezi și toate absențele nemărmuririlor; dorințele s-au furișat în mortăciunea lui, în sîngele stătut, iar în înfierbîntări foiesc dorințe ca-ntr-un infern de raze. Căci frigul lui preschimbă-n sloiuri zvîcnirile nebune ale dragostei, precum căldurile lui ridică-n dragoste scîrba și nimicul ei. — Astfel ajungi să-l îndrăgești cu milă, să-i pipăi — trup milostivit de trup — rosturile pieritoare și să-ți zici: ce fără nimeni e trupul omului!

32

Destin valah

N-ai nevoie de boli să-ți biciuiască duhul, nici de fatalități să-ți macine adormirile minții. Ia seama neconținut la neamul ursit nesoartei și, de-ai face din sufletul tău inventarul raiului, nu vei găsi puterea să cazi pradă alinării. Va rămâne sub fericirile tale un spin, mai crâncen și mai ascuțit ca ghearele scorpiilor demente din povești, ce te va însingera în dulcele uitării și-ți va iscodi în sîngele fără străbuni un lichid lepros și infinit prevestitor. Cot la cot cu așa-ziși[i] oameni, umăr la umăr cu stafii de idealuri roase de cari[i], înnămolit în decepții ce se-ntind ca rufele murdare, viața devine o gîrlă a resemnării, devenirea o putoare cosmică atenuată de ridicol. Cine a ucis viitorul într-un neam fără trecut ?

Oriîncotro te-ai duce, blestemul lui te urmărește, îți muncește veghile, te chinui pentru el, căci oricît ai urî acele Ursitoare ce i-au anulat destinul din veacuri peste veacuri — universul nu te mîngîie de spațiul nefericirii în care te-ai născut. Nenorocul valah simțit în vine face cît boala lui Pascal — și, pînă-n gît fiind în el, ești Iov automat. Ce nevoie să ai de lepră cînd soarta te-a plămădit și treaz, și valah ? O dramă de două ori n-are deznodămînt, acțiunea fiind funebră de la temelie !

De-ai putea măcar disprețui acel nenoroc. Dar el e mult prea mare. Îți zdrobește ironia, îți ciuntește surîsul, îți spulberă ușurințele deșteptăciunii. Ai vrea să ai bunăvoință. Dar

cum ? Îți zici: țara ta e-un cimitir superficial ! — Și cu cât îndulcești ireparabilul, cu atât îți crește mîhnirea. Ocnaș al timpului e orice român.

Tu îți cunoști semenii de Valahie și rînjetul lor mîeros de hoți de cai trecuți prin saloane. Înfrîngerii de o mie de ani au născut lichele înfumurate de-o istețime stearpă, iar în țăranul vlăguit de dureri fără suflu, un văz al lumii alcătuit din glod și țuică — și cruci strîmbe de lemn ce veghează morți fără mîndrie. În țintirimele de țară desprinzi simboluri pentru țara însăși, căci în nici o parte a lumii atîtea bălării n-au acoperit amintirea celor ce au fost cu o atît de generoasă demonstrație a uitării. Să nu fi lăsat Roma nici o picătură în sîngele aceluia neam ? Să nu fi moștenit el, cu cele cîteva cuvinte ale ei, și urme de orgoliu, de înălțare, de putere ? Să nu fim demni măcar de sclavii ei ? Trecerea noastră prin lume nu poate trezi îngăduință nici scursurilor romane.

Cu țara ta te întîlnești din nevoia de o dez-nădejde-n plus, din setea de un spor de nefericire. Sînt român prin fondul de autoumilitare existent în condiția omului. Nimic nu mă lingusește de-a aparține aceluia spațiu, decît năzuința de-a zace în dureri a căror vină nu o port și de a-mi gîtui orgoliul în incurabila vădire a neființei noastre. Ceilalți oameni sînt sau nu sînt. Dar nici unii nu-s așa de puțin ca noi ! Atît de puțin ! Diminutivul e divinitatea noastră. Pînă și moartea e de mîna a doua în „piciorul de plai” al infinitezimalului național.

Țara nu ne-o îndrăgim decît ca sursă de ne-

mîngîiere. De-ar deveni măcar o pacoste ! Și în rău trebuie să fim îngăduitori cu ea, să-i acordăm onoarea uneia de care nu-i capabilă. — Nimicire ! Frînge-mi cugetul !

Ce piază rea a pecetluit începuturile noastre ? Și ce sigiliu a întipărit semnele lipsei de menire ca o rușine inițială ? Nici o cunună de mărire n-a-mpodobit vreodată tivdă de valah. Cu capul în pămînt își plimbă destinul slugarnic urmașii presupuși ai celei mai falnice ginți. Robi ai dezmațului, ei nu știu că făptura își atinge rostul umilind soarele prin străfulgerări de pasiuni și prin delir de superbă semeție. Slavia e balta în care se tolănește lașitatea balcanică, nămolul voluptuos al colțului de Europă zăcînd în delicii, lipsite de scuza nobleții sau a viciului.

De ce providența ne-o fi urnit din vasta natură ca să-și rîdă de noi, gîrbovindu-ne de po-mană ?

La descălecarea voievozilor a cîntat o cucuvaie ...

... a cărei cobe îți ține parcă, pe malurile Senei, ecou de neprielnicie, ca pentru a măsura o răposată soartă din inima atîtor glorii.

33

Adesea mi-am luat rămas-bun de la viață. Îmi ziceam întru inima mea: firea e pecetluită. Ce să mai cauți în ea ? Pentru tine nu e loc: desparte-te de toate,

fă o cruce pe ce-ai fost și una și mai mare pe ce-ai fi putut să fii, trîntește-ți trupul de pămînt, sfîșie-ți veșmintele și fostele credințe, smulge-ți părul dintr-o glăvățînă* asasină de speranțe, și cu brațe crîncene deznodînd încheieturile suprimă pomenirea întîmplării tale.

... Dar cînd să trec la înfăptuire, inima îmi răspundea: „Tu îți iubești stîrvul mai presus de toate. Și cînd ai călca pe ultima dorință, cînd nici în timp și nici în veșnicie o clipă n-ai găsi ca să răsuflă, părăsit de toți și părăsit de tine, în bătaile mele ar mai mocni o sete, prin care ești, oricît tu n-ai mai vrea să fii. Singele tău, la care s-au adăpat gîndurile și alți diavoli, cînd tu te afli mai străin de tine, năvălește în interiorul meu pustiu și, din seră a deznădejdiei tale, devin grădină de primăveri. Și de cîte ori n-am fost cea din urmă primăvară a ta!”

Vrut-am sfirtecărilor să-mi supun un cuget, vag răzimat pe-un trup. Și cînd nici o stînjenire nu apărea ca să îmbune pornirea vinovată, din străfunduri se închea o voce, vocea foamei de ființă. Din ucigaș al iluziei tale, din sfînt al nimicului, preajma actului fatal te transformă pe loc în slujitor al întîmplărilor din lume, într-un flăcău al întîmplării tale.

Hoinar pe străzi întinate de semeni, de semeni ce-i urmezi spre a-i fugi, purtînd în cîrcă oboseala orașelor și încă strechea pe bulevard-

* (Înv.) Căpățînă, tîgvă, țeastă. (N.ed.)

dele timpului, te-ntorci acasă — și-n încăperea singură, și-n patul și mai singur, țărîna gîndurilor geme: „eu nu mai pot, eu nu mai pot”. — Cearșafuri ce miros a giulgiu și duh înălbit de palori finale. Și cînd în tine totul pare a se rupe, fiorul purei existențe te readuce *dincoace* de tine, pe tărîmurile imediate ale greșelii, ale firii.

34

De n-ai fi ascultat în prima tinerețe pianele dezacordate ale provinciei, cu game schilodite pe care suspinai în după-amiezi fără capăt; de n-ai fi vegheat mai tîrziu nopți de-a rîndul socotind clipele cu o aritmetică a incurabilului; de n-ai fi căutat adăpost surghiunului tău în aștri, în lacrimi, în ochi părăsiți de fecioară — și n-ai fi dezertat din toate leagănele firii — ai cunoaște astăzi vidul, al lumii și al tău?

Rarefierea vieții preschimbă totul în ireal. Pun mîna pe lucruri și ele-mi scapă, cum îmi scap. Pînă și drojdia — *suprem real* — nu-i decît vis mai concentrat.

Străinei — femeii *de lîngă tine* — ce ți se plînge de greul mersului mai departe și-ți cere leacuri împotriva ispitei negative, tu îi răs-punzi:

— „Privește irealul peste tot. Așa uiți pozitivul *aparent* al suferinței.”

Și ea:

— „Dar pînă cînd?”

— „Pînă-ți pierzi mintea.”

35

Cu cît omul constituie mai mult o existență *distinctă*, cu atît devine mai vulnerabil. *Ceea ce nu-i* îl poate răni; un nimic e prilej de turburare — pe cînd pe-o treaptă vecină animalului îi trebuiesc emoții puternice și împrejurări hotărîtoare ca să fie *prezent*. Ai ajuns *tu însuși*, fără margini în dez-mărginirea ta? Atunci cine-ți va scoate săgețile pornite din otrava timpului? Te-ai înveninat de cîte ori ai inundat albia menită respirației de muritor etern. *Orice* te atinge, cînd atingi prin gînd tărîmurile oprite plămînilor sortiți vremii. Reflexiile n-au nevoie de oxigen, de aceea le ispășim așa de crunt. Vecinătatea veșniciei determină vulnerabilitatea ca fenomen specific omului, iar Inutilitatea — farmecul firii lui.

Întru cît știind mă desfăt într-o absență de rosturi — sau acționez fără nici un folos decît acela al îndulcirii urîtului — întru atît sînt om. Plugar în Sahara, e demnitatea lui. Un animal ce poate suferi pentru *ceea ce nu este*, iată omul.

36

Că mai sînt și-mi fac încă potecă prin treburile lumii, s-o mulțumesc rațiunii? Poate și ei. Dar în ultimul rînd. Oamenilor? Înfățișărilor? Nici unii și nici unele n-au fost de față cînd nu mai eram. M-au ajutat întotdeauna *după*.

Dar cînd dezrădăcinările lumii răzbăteau în Quartier latin și tu purtai exilul tău printre a-tîția Ahasveri, cu ce puteri mai îndurai robiile afurisite ale inimii și vîjiitul de singurătate în ceața visătoare a bulevardelor? Fost-a pe St.-Michel străin mai străin ca tine? și mai iubitor sorbitu-i-a vreo tîrfă sau vreun cerșetor parfului lui vulgar?

Întocmai ca veneticii spanioli, africani sau asiatici prin Roma decadentei, gustînd scăpătutul culturii în confuzia sistemelor și a religiilor, și vacanți de ideal desfătîndu-se-n îndoielile Cetății — umbli și tu dezabuzat prin amurgul orașului Luminii. Nimeni n-are rădăcini. Ochii trecătorilor sînt obosiți și-n ei se sting priveliștile natale. Nici unul nu mai aparține vreunei țări și nici o credință nu-i mîină spre viitor. Toți gustă un prezent fără gust. — Băști-nașii, uscați, fără putințe, mai au *reflexe* doar în îndoieli. Secolul luminilor avea *spirit* în scepticism; în finalul de civilizație, scepticismul e vegetativ. Vieții, fără orizonturi, nu-i rămîn decît revelația senzației și tropisme de luciditate. Instinctele s-au măcinat. Strănepoții scepticilor rafinați, *fiziologic* nu mai pot crede în ceva. Un popor pe sfîrșite nu-i capabil decît de extazul negativ al inteligenței în fața nimicului universal.

Pe străzi respiri adierile de vid ale apusului și-ncerci să-ți vînturi zori, ca pentru a nu recunoaște că ești la gradul de asfințit al Cetății. Și atunci te ridici prin vrere deasupra ei. Și vrei să te salvezi. În ea, cine și ce să te ajute ?

Nimic nu m-a ajutat, nimic. Și de n-aș fi avut la îndemînă *largo*-ul din concertul pentru două viori de Bach, de cîte ori nu m-aș fi isprăvit ? Lui mă datoresc. În gravitatea dureros de vastă a legănării în afară de lume, de cer, de simțiri și de cugete, toate consolările scoborau spre mine și ca prin farmec reîncepeam să fiu, beat de recunoștință. Pentru cine ? Pentru tot și nimic. Căci este în acel *largo* o înduioșare a neantului, un freamăt al desăvîrșirii în desăvîrșirea nimicului.

Nici o carte nu mă susținea în cartierul învătăturii, nici o credință nu mă sprijinea, nici o amintire nu mă întărea. Și cînd casele se pierdeau în aburi albăstriei, cînd, nordic și deșert, Luxemburgul în miez de iarnă înota în umezeală și igrasia mucezea prin oase și prin gînduri, departe de prezent, rămîneam năuc în mijlocul cetății. Atunci mă repezeam cu grabă chinuită spre sursa mîngîierilor și dispăream și înviam purtat pe absențele sonore.

După ce-ai gustat dezamăgit din otrava religiei, tovărășia muzicii te dezlipește de accidentele decepției. Vibrațiile ei nu se leagă de obiecte, de ființe, de esențe sau de aparențe, ci — în plin fior — nu mai atîrni de nimeni. Pe spațiul ei prea-întins, pămîntul și cu cerul nu-și găsesc un joc de rătăcirii, sînt prea mici și n-au

substanța fulgilor ca să plutească-n el. Sune-
tul — minciună cosmică substituită infinitului
— îți îngăduie orice mărire, și „sau Dumnezeu
sau mă omor” e-un *loc comun* al muzicii.

37

Cerul nu-l voi lăsa în pace. Nu am ne-
voie de nori cuviincioși, de albastrul
tîmp, de poezia ieftină a apusurilor dul-
cege. Înălțimi negre și vijelioase, plutiri
de păcură ce se întind molipsind de noapte zi-
lele serbede, de ele îmi voi anina cazna cruntă
sub soarele incolor !

Nu vreau să bîjbîi prin tărîmuri fade plivind
visurile de buruieni otrăvite și mlaștinile lor
de-un păpuriș fatal. În singele negru crească
vegetație lipsită de lumină, m-am săturat să
răsfîrîng stele blinde și să-mi acopăr noroiul
traifului mîhnit cu poleieli fugare. Voi pune se-
mințe în venin și voi trezi la moarte aștrii vi-
sători.

Nu știu ce ucideri mi-au încolțit în sevă și
pînă unde plantele cățărătoare ale duhului —
blestemele — s-au cățărat în duh. Eu nu-l voi
tăbăci cu înțelepciune, ci-i voi turna arome
mai usturătoare, să nu-i sting flacăra înveni-
nată ce întreține firea.

Iar tu, suflete al meu, prea adesea sufletețel,
nu vei scăpa de-o soartă ce așteaptă cerul. Nici
tu nu vei mucezi în hodina muritoare, la care
te-au sorocit strămoși piperniciți. Voi făuri

spada nemiloasă, cu ascuțișul vesel, și te voi așeza spre neodihnă în leagănul ei însingerat. Tu vrei să dormi, nemernic plămădit din ațipeli străbune, tu vrei să dormitezi asemenea albastrelui plăpînd din care te vei fi rupt și tu ca toate sufletele de sub soare, năpăstuite de blîndețe și de cumiņenie. Dar eu veghez între pămînt și cer, și fi-voi la pîndă cînd oboseala ta se lasă-n Cel de Sus, aripile cu bici de foc ți le-oi plesni, și vei cădea, Icar zănatec, în mările eului involburat.

Pînă cînd să mai îndur dorul tău de lașe meleaguri străvezii și să mă îndoi sub legea ce te mîna spre aștrii liniștiți, rămîinînd singur cu mine, [...] * de jos — și tu foind, șopîrlă a văzduhului, pe un azur decolorat de calm ?!

În pat de ace te voi pune, în patul inimii. Cu răni te voi fereca în ea. Prin lume, cum aș mai umbla, tu rătăcind în alte lumi, zîmbindu-mi de acolo tînjelii mele lîncede ? Aici, în forfoteală și necaz, aici te-oi țintui fugar și trădător al chinului ! Cu spada îți voi curma zelul, zelos al raiului ! Și dacă este să mă părăsești, din mine ai făcut un ucigaș !

38 Flacăra ! — putință vizibilă de a nu fi ! În jocul tău de este și nu este, în verticala ta pieire, mi-am descifrat înțelesul mai mult ca-n toate învățăturile, cu legi și cu idei. Tu pari a fi eternă și te înalți însuflețită

* Cuvînt lipsă în fotocopie.

de văpaia ta, moarte însoțită ce fură semnele vieții. Spre ce se avîntă nefirea ta subită ? Spre ce fire ?

De ce nu-ți treci zvicnirea ta mistuitoare ca să-nviezi jăratecul de sub cenușa mea ? În tine aș crește, în amăgirea strălucirii tale, și cum m-aș stinge apoi cu tine în pîlpîiri ce sînt închipuiri de veșnicie !

Asemenea văpăilor tale ce se ridică spre-a înșela căderea de la temeiul creșterilor, am zburdat și eu în lume, departe de mormînt, spre a fi, prin înălțime, mai aproape de el. Lipsa de orice folos e comoara avîntării tale. Tu nu te prinzi de nimeni și nimic și pari a mîngîia cu gingășii tăcerea spațiului, dar adierea ta, sensibilă auzului pentru neant, e însăși vocea ne-ființei. A Ființei ce vrea să fie și nu poate. Al neduratei glas, tu ne dezvălui că-nvăpăierea de-o secundă e taina ce face ca un lucru să fie. Noi spunem că este, cînd prin credințe și iluzii îl prelungim peste focul instantaneu, peste cli-pita iradiantă.

...De cine m-aș agăța prin Vagul traversat de flăcări, eu însumi flacăra mai pieritoare decît toate ? Dar totuși, dacă lumea e o noapte, mărită de umbrele luminii, *arzînd* ești oricum mai mult decît acoperindu-ți capul cu spuza liniștii și scrumul îndurării. Dumnezeu e o minciună ca și viața și poate ca și moartea ...

Voi mi-ați rămas, focuri ale inimii și aparențe parfumate de deșertăciune, în lumea-n care flacăra m-a învățat că: totul e zadarnic, afară de zădărnicie !

39 Deodată o vrăjitoare îți turbură apele sufletului. Glasul ți se-ntunecă, ochii ți se-mprăștie și părul vilvoi se agață de particule invizibile de groază, răspîndite-n aer. Drojdiile luminii se aprind și se sting. Cine a pus foc simțurilor, cine-a dat strălucire de moarte fiorului viforos și senzual ce despică moleșeala cărnurilor, ca-n baladele străvechi cu sînge-n cupe otrăvite ?

Treceai primăvăratec printre oameni și iată fulgerul spintecîndu-ți măruntaiele sub cerul senin: așa trebuie să fie înaintea omorurilor. Te scalzi într-un venin luminos și tresalți ros de-o dispariție, dulce în amarul ei sărbătorec.

Ce neghină a prins floare-n inimă, de umbli prin miriștile firii cu osîndă voluptuoasă, înveșmîntat în purpuri sclipitoare de vină ? Și de unde atîta fericire cînd porți atîta povară ? Prin timp trec stafii venite din viitor.

Temîndu-te de temerile tale, dai ragna printre ceilalți. Cauți petrecere, vin și dans și lumea pipăirii. Și cum îi vezi învîrtindu-se, înșelîndu-și vidul prin gest și urîtul prin mișcare, prefăcîndu-se a uita mijloacele ușoare cu care acopăr prăpastia din faptul respirării, îți zici fără să vrei: doar cei ce-și fac seama nu mint. Căci numai murind muritorul nu minte.

— Și astfel pleci. Și ei dănțuiesc mai departe, vioiși de umbra de realitate, la care se răcoresc o clipă, dăruindu-se minciunii prețioase. De ce s-ar trezi ei, ca totul să nu fie ? — Cu ochii deschiși, existența se evaporă. Oamenii îi

închid ca s-o păstreze. Și cine nu le-ar da dreptate? Scîrbit de firea spălăcită de văzul clar, cum n-ai dori pleoape ferecate pe veci, cu minciuna proaspetei realități?

Vampir al cucutei nu vreau să mai fiu și nici în ierburi vitrege să-mi culeg tăria clipelor. În suflet ruginesc crime de cuget și hoituri care au îmbrățișat cerul. Cine-ar vărsa țintirimele lăuntrice, ar supraviețui adîncului său vizibil? Ne acceptăm, fiindc-am pus lespezi pe putregaiul nostru, piroane la porțile inimii, și am lăsat să-i înfrunzească maidanele. Priveliștea iadului interior ar pune în mîinile scîrbii pumnale ce s-ar întoarce în noi. În el, arhanghelul e nene și pe sîni se-ncolăcesc șopîrle, puroiul curge-n zîmbetul fecioarei și umbra unei flori nu-i mai curată ca înjurătura ștoarfei sublu-nare.

Vrăjitoare nevăzute, nu-mi mai răsculați sîngele cu sucuri rele, risipite-n aer. Desfermecați-mă de afurisenia de-a-mi fi mie străveziu. Nu mă știam și fără voi? De ce mă afundați în mlaștinile tainelor? Ridicați veninul spațiului, eu nu-l pot absorbi fără sfîrșit. Sau vreți să vă scăldați în iadul creaturii și universul candid să-l transformați într-un scuipat de curvă?

40

Materia ar vrea să doarmă. Tu las-o-n pace. Las-o la fund să se înece-n ea. Prea mult ai arat prin tine. Ce grăunte să mai rodească în țelini răpuse de su-

flul sterpiciunii? Moartea și-a conținut visurile în țesuturi îmbălsămate. Mumie în care gem patimi, cînd se vor rupe fișiile ce te dărăpăneză-n veșnicie? Somnul — cu blîndeți crude ca pași de muribunzi — dărimă zidirea eului și-l întoarce cu mers domol spre vraja absenței primordiale. Clătînările materiei te scunfundă încet spre meleagul nedespărțirii ființei de vrăjmașul ei. Și moartea se lasă asupra-ți.

Am aprins lumînări: Dar ele nu mi-au luminat viața. Zăbranicul duhului învăluia ostroavele speranțelor și suspinam pe catafalcul lumii.

Din calea semenilor mă voi feri, căci uneori aș da cu barda și-n farnecele Cleopatrei. Pe sîni de muieri am visat mînăstiri spaniole, și trupul lor nenuntit de gînduri se înalța ca piramide sub care depănam legende faraonice. Îmbrățișările lor aeriene și bestiale, delirul lor setos, ce noimă le-ai găsit, cînd nici una nu te lăsa de unde ai plecat. Ele te depun în vid. Fără falsul absolut al sexului slab nu m-aș fi umilit în căutarea cerului.

Vedenii subterane pîndesc fruntea, de țeste goale își reazemă ea ôroarea, iar inima îmi stă în trup ca inelul în degetul unui schelet. Și fug, cu facla-n mînă, alergător pe olimpice iaduri, căutîndu-mi moartea.

41

Națiunile fără orgoliu nici nu trăiesc, nici nu mor. Existența lor e searbădă și nulă, căci nu cheltuiesc decît nimicul umilinței lor. Numai pasiunile le-ar putea scoate din soarta omogenă. Dar pasiuni nu au.

Cînd mă întorc cu ochii spre actualitățile trecutului, din tot ce-a fost nu mă încîntă decît epocile de mîndrie monstruoasă, de provocare gigantică, de nefericire triumfală, în care spiritul sătul de putere își lecuia sașietatea în căutarea unor și mai mari puteri. Își închipuie cineva ce se petrecea în conștiința unui senator roman? Atîta patimă de stăpînire și de bogăție a epuizat vertiginos un neam. Dar atît de puțin cît a trăit, a întrecut prin tărie veșnicia neamurilor anonime. Iubirea de bani, de lux, de viciu, aceasta-i civilizația. Un popor simplu și cinstit nu se deosebește de plante. Violînd natura, crești peste legea ta firească și existi efectiv, prăbușindu-te. Tot ce pleacă din orgoliu e de scurtă durată, dar intensitatea infinită răscumpără micimea vremii.

Pentru senatul roman, Roma era mai mult ca lumea. De aceea a dominat-o, a umilit-o, a înfrînt-o. Un popor — și mai ales un ins — nu creează decît refuzînd ce nu e el, neînțelegîndu-se decît pe sine.

Pricepînd pe alții, devii gelatină, înțeleaptă și cuminte. Dar nu mai zămislești nimic. Comprehensiunea e mormîntul individului și al colectivității, ce nu se mișcă decît cu ochii legați, cu simțurile-n fierbere.

Romanii respirau *absolut* în legile lor; ele nu erau asemuite cu altele, căci altele nu *puteau* exista. Tipul lor de umanitate era umanitatea însăși. Republică sau cezarism — două forme ale aceluiași orgoliu, două feluri de a porunci: în prima te substituiai *juridic* universului, în a doua *subiectiv*. Legea și capriciul hotărau — în aceeași măsură — soarta celorlalți. Distanța între un țaran român și un senator roman — sau de la natură la om.

Imperiul a început să decadă cînd indivizii osteniți nu mai aveau destulă forță să înlocuiască universul, cînd acesta a devenit *o realitate* și romanii au ajuns *exteriori* lor. Decadența e un fapt al înțelegerii, al excesului de perspectivă. Nu mai ai pornirea nebună, infinit îngustă și infinit creatoare, de a fi numai tu. Lumea *existînd* — tu nu mai ești. Religiiile orientale au pătruns în Roma, fiindcă ea nu se mai îndestula cu sine.

Creștinismul — cea mai *neelegantă* credință din cîte au existat vreodată — n-a fost posibil decît prin dezgustul de lux, de modă, de mirodennii și de abateri alese. Dacă Roma n-ar fi trăit cu atîta intensitate și nu s-ar fi cheltuit așa de repede, ruina măreței ei trufii ar fi întîrziat, și legea creștină ar fi rămas privilegiul de neînvidiat al unei secte. Am fi avut astfel norocul vreunei alte credințe, mai senzuale, mai poetice, cu cruzimi de artă și cu zădărnicii mîngietoare.

Că Roma a căzut atît de jos, că ea s-a renegat cu atîta forță acceptînd virusul oriental, ce

probă prin negație de fosta ei măreție ! Căci ea n-a ratat, s-a prăbușit. Numai civilizațiile cu orgoliu minor se sting lent. Cele cu țării de soartă genială, fiind, în esența lor, *boli ale naturii*, zboară înspre sfârșit. Creștinismul a pus aripi setei de agonie a romanilor. *Estetic*, ne mai poate încă interesa.

Cînd demonul neliniștitor îți vîră probleme în instincte, învață de la romanii amurgului imperial ce-nseamnă *luptătorul decadent*. A te zbate fără nădejdi, a iubi fala mahmur, a fi fățarnic în naivități ! E singurul eroism compatibil cu spiritul, e singura formă de a fi fără să înșeli inteligența. Să-ți ardă sîngele — și vîzul să-ți vadă. Și tu știi ce vede el ...

... Adesea m-am închipuit posomorît și visător trecînd prin forum și prin temple, privind la busturile fără ochi ale zeităților ironice. Creștinii nu veniră încă și inimile vacante ale cetățenilor nu mai tremurau în fața capriciilor divine. Absolutul se topise-n artă. Și liber cu ei, liber de mine și de crezuri, înfloream în urît și mă topeam în plictiseala zeilor dezmoșteniți. Soarta mă așeza în afară de timp. Cetățean al lumii, cetățean al nimicului. Lespezile răspundeau pașilor, lipsiți de adorare, cu ecouri înăbușite, și spațiul devenea prea mare, urbea nu mai avea ziduri, casele se clătinau. Ce făceam cu atîtea întinderi, de ce atît imperiu în inima care nu bate înspre viitor decît cu iluziile cetății ? Fără rădăcini, în pustiul pămîntului, ochii mi se împlîntau în orbitele oarbe ale zeilor, sorbind în ele celălalt pustiul.

În tine rodesc grăunțe de lepră. Carne
arsă de nesomn fierbe duhori care storc
mugurilor sucul creșterii blinde și-l
preschimbă-n muzeală rînjitoare. Aș-
ză-ți tîmplele pe muierea rîncedă și suspină
după raiurile muririi, îneacă-ți freamăte fără
nume în trandafiri putrezi, presărați pe sfiși-
rile trupului.

Tu nu vezi măreția morții întinzîndu-și bra-
țele de tihne ca să-ți curme o trudă fără făga-
șuri? Viața-i un tertip al nebuniei și cine ca-
de-n cursa ei calcă pe-un drum deschis de
propriul său sînge.

Am vrut să trăiesc și am trăit, deși am pre-
simțit că-i nevădit să fiu. Cum să mă țin în cli-
pe, cînd nașterea m-a osîndit călău al timpu-
lui?

Am iubit și m-am iubit. Dar dragostele s-au
ivit murind, fulgere mucegăite, extaze-n mă-
runtaie de puroi, simțuri de șarpe cald.

Tu, Doamne, lasă semnele morții la căpăti-
iul meu. Să te înșel pe tine nu vreau și nici pe
mine. Uite-mă, cum stau aici. Avut-ai fiu mai
blînd în răutăți? Să mă las pradă uitării cu ale

tale fiice? Înfrunzească sfișitul pe anii mei sfișiiți. Căci clipele ce mi le-ai dat sînt bube negre, al căror rod umbrește lumea Facerii și nădejdea făpturii. Prin ele te văd, prin ochiul lor întunecat. Și tu îmi ceri să te iubesc? Voi înlocui aștrii tăi cu rănile sufletului. De ce n-am semăna lepra pe cer, să dăm altă înfățișare neștiutorului azur? Aș vrea o ploaie din țării cu picuri otrăvite, căci inima-mi tînjește după boli de stele. Aștri netămăduiți, smulgeți-vă din rosturile voastre, măcinați-vă răul în leprozeria simțurilor mele, goliți-vă de cer în iadul insului terestru! Sau pe voi nu vă încercă nevoia tairică de pacoste?!

43

Proștii zidesc lumea și deșteptii o dărîmă. Ca să cîrpești zdrențele de realitate și să înjghebezi bieteles lucruri, trebuie să n-ai bănuiala vinovată a duhului și obraji să-ți surîdă ca merele dinaintea ispitei. Cum te trezești, te îmbogățești pe seama firii. Ea se împuținează, căci n-ai ce mai drege, prins în mrejele destrămărilor clar-văzătoare ale minții. Firea e sărmană de totdeauna. Noi n-o putem ajuta decît *neștiind*. Sărăciei ei inițiale, ignoranța îi adaugă petecele de iluzii care umplu golurile de pretutindeni. Existența e fructul inepuizabilelor bunăvoințe ale neștiinței.

Cînd ne pomenim din *Este*, nimeni nu su-

feră mai mult ca el. L-am trezit, l-am chemat la nimicul său. Suferința firii e trezirea din fire. Nu mai îngăduim complicitatea cu ea, condiția absolută a respirației.

Prostia? A fi *părtaș* cu lumea.

... Iar nouă — derbedei prin întinsul Nicăieri — ne rămîne închinarea la altarul unui falnic Nimic. Morți nu putem fi. Cu mintea am cer-nut viața. Ea a trecut și ne-a lăsat Patima. Un *tot fără este*. De aceea sîntem vii și rîdem de credințe; vajnici și fluturăm prin toate; răi și nespūs de înțelegători — și continuăm să ar-dem cînd toate flăcările s-au stins. În nemijlo-cirea unui neant carnal găsim rosturile pulsui. Căci mintea nu-ți îngăduie să viețuiești de-cît în răstimpul vrăjirii unui nimic sîngeros.

De ne-am lăfăi la soarele prostiei! Ce căldu-ră de realitate n-am iradia într-un univers fic-tiv! Căci prostia blîndă și dulce e un izvor de fire ce se hrănește din fîntînile Creatorului! Lumea-i odrasla neștiinței.

44

Ca o fiară pierdută prin drăgălășiile firii, tu nu-ți afli pace nicăieri. Prăpastia între suflet și simțuri face soarta sinonimă osîndeii. Toate poftetele te muncesc.

În nimicul absolut — ochiul ar crea pajiști, urechea sunete, mirosul miresme, pipăitul plă-ceri — căci dorințele urzesc un univers, dez-mințit neconținut de minte. Sufletul zice: ne-ant, simțurile: voluptate.

Ești ros de dureri și poftele se-mbată de lume prin ele. Zadarnic refuzi cu gândul zidirile ei; patima le sprijină mai departe. Dorința se-cretează lumea — și rațiunea, cu străduințe vane, întinde un înveliș de irealitate peste urzeala de existență a simțurilor.

Nu simți că atunci când te afunzi fără milă în neant, neantul *este*, că respiră, se-nfioară și se-nvolbură? Blestemul ființei nu-i mai slab decît al neființei. Ce pace n-ai afla, de te-ai lăsa molcom sau învrăjbit în una din ele? Dar în suflet și-n simțuri se zbat tării egal de mari. Nu vei găsi porturi în care să-ți oprești rătăcirile. Tu vrei să mori! Dar fost-a vreodată în gândul morții mai multă nemurire și mai multă veșnicie în dorul de sfîrșit?

Voi fi și eu stîrv, cu voi toți, tovarăși de ne-temeinicie, dar nici o lespede nu va strivi o inimă nemurită-n flacără. Mădulare desferme-cate de viață se vor odihni în popasul de veci; nici un mormînt nu va fi însă ocna unui suflet — semn de mirare ce unea un pămînt și-un cer.

Temnița a mîndriei este moartea, dar ea-i neputincioasă cînd focuri îi topesc lăcatele. Fi-orurile omului îi vor deșuruba porțile ce se închid pe clipele vieții.

Cine nu simte în el forțe ce scocioară inimile adormite prin cimitirele vremii, cine nu simte că el e scara pe care scoboară îngeri urgisiți sau pe care urcă neliniștile osîndiților să se cuminece cu liniștea deșertului azur — acela înainte de-a părăsi măruntaiele nașterii s-a-mpărtașit ca rob al morții.

Fii ca o floare în a cărei tulpină ar lincezi un fulger ostenit. Ascultă cu jind melodii negre și îngrijește prin întunecimile tale nevinovate convalescențele diavolului.

Prin muzică, surpă cinstea și statornicia Astrului, apropie-l de fărădelegile sufletului, transformă-i căldura în pieire, ca razele, întorcându-și-le-n el, să se dezvăluie sieși mai înșelător ca inima.

45

Muritoarele n-au decît două brațe. Și speră-n ele să te prindă. Și-ți șoptesc vorbe pentru o inimioară oarecare, te înfășoară în mîngîieri întîmplătoare, și tu zaci înfierbîntat și treaz, țandără din sufletul lumii. Ele știu mai bine ca noi că minciunile dragostei sînt singura poleială de ființă în nesfirșita irealitate. Și abuzează dincolo de orice măsură în șantajul de existență ce le-a înlesnit natura. Noi cădem în cursă și terfelim infinitul de care n-am fost vrednici.

În tine lumea își plînge ruptura de veșnicie — și trecătoarele te-nnebunesc. Cum să împaci o dezbinare așa de dureroasă? Urăști devenirea și-o iubești. Eternitatea, ca și timpul, e rînd pe rînd păcat și mîntuire. În preajma cărnii visezi temeiurile lumii și-n umbra acestora vecinătatea beției muritoare.

Să te-ngrădești nu poți. Ce stîlpi ți-ai pu-

Ești ros de dureri și poftele se-mbată de lume prin ele. Zadarnic refuzi cu gîndul zidirile ei; patimă le sprijină mai departe. Dorința secretează lumea — și rațiunea, cu străduințe vane, întinde un înveliș de irealitate peste urzeala de existență a simțurilor.

Nu simți că atunci cînd te afunzi fără milă în neant, neantul *este*, că respiră, se-nfioară și se-nvolbură? Blestemul ființei nu-i mai slab decît al neființei. Ce pace n-ai afla, de te-ai lăsa molcom sau învrăjbit în una din ele? Dar în suflet și-n simțuri se zbat tării egal de mari. Nu vei găsi porturi în care să-ți oprești rătăcirile. Tu vrei să mori! Dar fost-a vreodată în gîndul morții mai multă nemurire și mai multă veșnicie în dorul de sfîrșit?

Voi fi și eu stîrv, cu voi toți, tovarăși de ne-temeinicie, dar nici o lespede nu va strivi o inimă nemurită-n flacăra. Mădulare desfermecate de viață se vor odihni în popasul de veci; nici un mormînt nu va fi însă ocna unui suflet — semn de mirare ce unea un pămînt și-un cer.

Temniță a mîndriei este moartea, dar ea-i neputincioasă cînd focuri îi topesc lăcatele. Fi-orurile omului îi vor deșuruba porțile ce se închid pe clipele vieții.

Cine nu simte în el forțe ce scocioară inimile adormite prin cimitirele vremii, cine nu simte că el e scara pe care scoboară îngeri urgisiți sau pe care urcă neliniștile osîndiților să se cuminece cu liniștea deșertului azur — acela înainte de-a părăsi măruntaiele nașterii s-a-mpărtășit ca rob al morții.

Fii ca o floare în a cărei tulpină ar lincezi un fulger ostenit. Ascultă cu jind melodii negre și îngrijește prin întunecimile tale nevinovate convalescențele diavolului.

Prin muzică, surpă cinstea și statornicia Astrului, apropie-l de fărădelegile sufletului, transformă-i căldura în pieire, ca razele, întorcîndu-și-le-n el, să se dezvăluie sieși mai înșelător ca inima.

45

Muritoarele n-au decît două brațe. Și speră-n ele să te prindă. Și-ți șoptesc vorbe pentru o inimioară oarecare, te înfășoară în mîngîieri întîmplătoare, și tu zaci înfierbîntat și treaz, țandără din sufletul lumii. Ele știu mai bine ca noi că minciunile dragostei sînt singura poleială de ființă în nesfirșita irealitate. Și abuzează dincolo de orice măsură în șantajul de existență ce le-a înlesnit natura. Noi cădem în cursă și terfelim infinitul de care n-am fost vrednici.

În tine lumea își plînge ruptura de veșnicie — și trecătoarele te-nnebunesc. Cum să împaci o dezbinare așa de dureroasă? Urăști devenirea și-o iubești. Eternitatea, ca și timpul, e rînd pe rînd păcat și mîntuire. În preajma cărnii visezi temeurile lumii și-n umbra acestora vecinătatea beției muritoare.

Să te-ngrădești nu poți. Ce stîlpi ți-ai pu-

ne-n jur, cînd adieri sonore te-ntind dincolo de sursa îngrădirilor — de moarte ?

Ros de-mpotriviri în soartă și de spărturi în duh, te-nvăluie de melodia restriștii. Scăpare nu mai ai. Sfirșiturile toate te pasc și vei muri de toate morțile.

E cărare pe care n-ai fost rănit ? Inima bate într-un timp bolnav. Te știi în clipe și clipele te știu. O nesfirșire de spini devine devenirea. Izvoarele vieții s-au spurcat și-n fîntînile sufletului mucegăiesc ape negre. Pe ele cum ai zidi un ospiciu al creierului ? S-a împutit și duhul și timpul. Orfan de fire și de tine, nebunia e acoperiș mai sigur decît moartea, în lumea-n care mintea nu-i sălaș.

A iubi viața cu înverșunare — și-a umbla apoi cerșind mila de tine ție însuși în absența nelimitată iscodită de vidul tău, nemernic grădinar al nimicului, semănător de viorele și de puroi...

Omul e o holdă de neînțeleșuri, în care neghina e tot așa de rodnică și de strălucitoare ca și boabele. Și din neînțeleșuri se ridică cel mai mare: un sfînt senzual.

46

Moartea-mi picură pe creștet. Strop de strop. Și-n spațiul fără țărături, eu n-am unde m-ascunde. Eu n-am un încotro. Ea se destramă din țării, în

nouri de neființă se apropie de mersul semet, săpînd încrederea verticală și fără de folos.

Să-mi șfredelesc mormîntul în întinderi? E iarăși rostul ei. De ce i-aș lua-o înainte? Ea mi l-a sfredelit în suflet. Și zac de mult în el. Mi-l priveghez cu viermi cu tot.

Pășesc pe o materie care e giulgiu. Picioarele-s înfășurate-n el și, vrînd cu mîini să-mbrățișez bolțile nepăsării serafice, mă-mpleticesc în el și-n sus nu pot zbura. Eu n-am cărări decît în jos. Gleznele s-au rîncezit în drojdia veșniciei, iar acea vreme ce suflă încă în tine a trecut prin țintirime și-n clipele de care te fălești răsufală răposații.

47

Mă asupresc sub tării. Sufletul reduce cerul la suflet. Unde privesc mă privesc.

Spaima e puntea între dor și fire. Ce cumpăt să găsesc în ea? Prezentul s-a rupt din timp și timpul își varsă clipele ca un bolnav cuprinsul măruntaielor. Acum, acum, tot ce-i acum e-un rău, iar ce a fost și ce va fi, un leac închipuit unei istovitoare metehne.

Afuriseala e așternutul tău. Soarele luminează un azil de noapte pentru cerșetori fuduli. Încredințează-ți trufia veșnicului Nicio-dată, hrănește-ți setea din singele ce te mai ține-n rîndul ziselor ființe. Din inimă fă-ți cupa ultimei sorbiri, înainte ca spațiul preschimbat

într-un pumnal să-ți zîmbească plin de cuce-
riri.

Frînge-ți lanțurile turbării; la Dumnezeu nu
mai lătra. Să-i adaugi un nimb cu fierea ta, să-l
faci mai trufaș cu extaze de venin? Lasă-l mai
bine-n plata lui. El se va pierde prin sine, ca și
tine. El e mai putred decît toți. Nu-s aștri licu-
ricii descompunerii Lui?

Ca un vierme, fără stîrvuri, fără treabă,
ce-și cîntă-n psalmi de-a-ndoaselea setea de
moarte, așa să te tîrăști prin zările fără de zare.
Singur. Mai singur decît un scuipat de drac.

Hulit de toți, tu sapă-ți groapa în hulă. Din
lacrimi fă-ți coșciug, din sminteală pernă.

De-ai găsi vorbe cu care s-alcătuiеști o ru-
găciune, ce-ar duce fiorul și furia în oasele
morților și-ar face să le clănțănească fălcile în
cadența veșniciei subterane! Dar vorbe nu gă-
sești și nici nu poți găsi. Veninul mut se-ntin-
de pe suferințele glasului. Doar inima mai bate
toaca la prohodul minții.

48 Zile infinite, cum să vă pierd? Să-ndur
tristețea fericirii voastre, nu mai pot. Să
plec spre alte zile, cu alte bolți, mai pu-
țin. Cer al Parisului, sub tine-aș vrea să
mor! Pierzania ta o știu: vreo vrere nu mai am.

Avut-am prea multe, sub lînceda ta oblădui-
re, și anii ce i-am hoinărit sub tine mă dezli-
pesc de ce va fi să fiu. Viitorul mi se stinge-n
ochi ce te-au sorbit departe de vremei.

Nu te-am umilit visînd la alte patrii și-n extaz nu m-am înjosit în rădăcini și-n dorurile singelui. În gîlgîirile lui au amuțit neamuri strîmbate de plug, și nici un vaiet de opincă nu turbură melodiile norilor tăi, plutind ca-n menuet de îndoieli. În lipsa ta de patrie mi-am răsfrînt mîndria rătăcirilor, și deznădejdea — imn împotriva timpului — se-mbracă-n însîngerări de nimb.

Viața-i o nemurire de melancolie. Așa îmi pare ultima șoaptă a învățaturii tale. Găsit-ai învățăcel mai credincios ca mine? Chiar dacă soarta mi-a orînduit stingere pe alte meleaguri, sub tine mă voi stinge. Privirea mea din urmă pe tine se va-nflora. Și tu îmi vei răspunde, flamura de apusuri, adiindu-mi pieirea.

49

Ca un supraviețuitor al unei mari moli, ce-a înghițit iubite și prieteni, treci prin ceasuri, însorindu-le de-o eleganță inciumată.

Și ca o orgă ce-ar cînta de la sine pe ruina unei catedrale, acordurile inimii tale răsună în universul vacant.

Infinitul e fără semeni; pe absența lor se-ntinde el. Oftatul cosmic uită nesfîrșirea înșelătoare a sînilor, pe care se încheagă suspinul vag al neîmplinirii. Lumea stingîndu-se, dragostea s-a stins și ea cu slujnicele lumii.

Fiori de prăpăd străbat foste iubiri și din bu-

ze care sorbeau suflul vieții picură o miere trecută prin fiere.

...De ce nu mi-am afundat fruntea în moleşeala cărnii și-n sudoarea dulce a materiei de ce nu mi-am tăvălit gândurile? Să-mi fi așternut pe veci visul despatriat în sălașurile lumefști ale Ființei vrăjite de timp! Tinjit-am după veșnicii, cînd femeia era aci. Bietul infinit în doi! Memoria ucide farmecele fără trăinicie.

Pe acele punți, pe care dorința așteaptă tovarășele supremei minciuni, nu mai văd decît țarmurile irealității între care mi-am așezat un cort țesut din glasuri de nefolosință, pînă ce apele, ridicîndu-se milos, s-or îndura să-mi surpe melodia și vastul ei fără-rost.

50

Mi-am cheltuit sufletul în zadar. Ce semen s-a învrednicit de flacăra lui? Și ce semenă? De acum, voi împrăștia cenușă pe primăverile altora. Și însumi mă voi îngropa sub cenușa inimii și-a dragostei.

Senzații și idei, atît mi-a rămas. Căci rămas-am în afară de eu. Nici un simțămînt să nu mai împodobească deșertul ființelor din preajmă, și moară aștrii ce-i visam în ochii lor, stingă-se cerul din fundul patimii. Iadul năvălească peste Ideal, sub el să gemi, drumeț ridicol și îndurerat, ce-ai stors din sînge esențe de vrăji și cununi încoronînd neantul! Ți-ai măcinat vredniciile fiorului, la care nimeni n-a răs-

puns, la care nimeni n-a surîs. Furișează-ți teasta în înlăcrimata fire, zdrobește-o de materia plînsurilor, ucide-ți viitorul în nopțile albe ale suspinului. Pe timpul chel lunecă absențele lumii, și din palida viață nu se alege decît un vaiet fără glas strecurat prin văgăunile minții.

Scobori din tine pe scara trezirilor fatale în Cetatea cuprinsă de adieri sonore și de aluzii finale. Și-ți zici făr' de înduioșare: în ce să mă înec? În Sena sau în Muzică?

IV

Substanța durată, și pînă la urmă, dar
după ce în durată și pînă la urmă,

Cum ești cum în ceva ca să îți
Încercăm să te bucurăm de durată
dure în tot, unde tragem și noi sord de durată
sord. Pînă la urmă, durată și durată
durată, și durată, durată, durată, durată
durată, durată, durată, durată, durată

De durată, durată, durată, durată
durată, durată, durată, durată, durată
durată, durată, durată, durată, durată
durată, durată, durată, durată, durată

durată, durată, durată, durată, durată
durată, durată, durată, durată, durată

Un durată, durată, durată, durată
durată, durată, durată, durată, durată
durată, durată, durată, durată, durată
durată, durată, durată, durată, durată

durată, durată, durată, durată, durată
durată, durată, durată, durată, durată
durată, durată, durată, durată, durată
durată, durată, durată, durată, durată

51

Substanța duratei e plictiseala, iar a luptei în durată, disperarea.

Oamenii cred în ceva ca să uite ce sînt. Îngropîndu-se sub idealuri și cuibăriindu-se în idoli, ucid vremea cu tot soiul de crezuri. Nimic nu i-ar dura mai crunt decît să se trezească, pe mormanul înșelăciunilor plăcute, în fața purei existențe.

Deznădăjduirea? — A trăi interjecțional. De aceea, *marea* — interjecție lichidă și infinit reversibilă — e icoana directă a vieții și întruchiparea nemijlocită a inimii.

Nici sănătate, nici boală: două *absențe*, pe care le înlocuiește vidul plictiselii.

Universul n-are alt rost decît să ne arate că, dispărînd, îl putem înlocui cu muzica — cu o irealitate mai *adevărată*.

52

Alunecînd pe povîrnișul gîndurilor, prea adesea ai învinovățit existența. Ea n-a păcătuit în nici un fel, decît, poate, prin acela de a nu fi.

Secătuieste în spiritul amar izvoarele învinuirilor. Îndulcește veninul neistovit și cinismul săltăreț al cărnii. Îndrăgește cu necuviință visătoare nerostul soartei. Mai inutil ca o cometă într-o lume fără prevestiri și mai zădărnice ca sabia unui arhanghel într-una fără cer, plimbă-ți destinul netrebuincios sărind măduva iluziilor cu orbiri de om ce știe lipsurile totului. Cu orbiri de om *fără frâu*.

Sugînd rădăcinile înșelăciunii, îmbată-ți iscodirile veghii cu știința falsă a firii. Și *fi*, întocmai cum firea ar fi.

53

Fericirea îmi paralizează spiritul. Împlinirea în viață mă golește de mine, iar norocul dragostei șterge urmele măreției. Lipsa de eu a fericirii...

După ce-ți pierzi — pînă la istovire — conștiința în voluptate, ce vijelios năzuiești după frigurile dezlipirii! Să poți sta singur în încăperea ta: fără lume, fără iubită, sorbind dulceața nenorocului! Și neîngrădit de nici un ideal, cu ochii storși de existență, să-ți întinzi osteneala visului dincolo de cer!

În lume te-ai prăvălit și, negăsind în ea hrană, te nutrești dintr-o substanță de surghiun.

Viața adevărată nu-i în cumpăt, ci în rup-tură. Universul netămăduind rana inimii, sub stele trebuie să mă-mbăt de aiurări. Căci nici umerii și nici creierul nu mai suportă povara neînțeleșului.

Prin idei adie suflul soartei. Și Logica, spre care tinde vidul cugetului, se clatină. Sufletul macină categoriile. Și cosmosul devine chin.

54

Ca să ne răvășim, pământul ni se-ntinde sub picioare. Privit-am în sus, privit-am în jos și pe celelalte dimensiuni ale marelui încotro, și mi-am descoperit în toate paguba viețuirii mele.

Sleindu-mi simțurile, crezut-am să-mi omor veghea. Și trezitu-m-am după îmbrățișări în limpezimi cumplite.

Vrut-am mîngîieri, întețindu-mi pofta de măriri. Și m-am pomenit rob al înțelesului incurabil al duhului.

Prin amețiri, cercat-am să-mi astup urechile. Și văzul s-a întăritat mai rău pe vastele întinderi.

Cărările de înfundare ale minții mi-au destunecat-o și mai nemilos.

Nici fala, nici muierea și nici sorbirile nu mi-au măturat drumul opreliștii și-al asupririi-n duh. În clipele mele-i vraște. Una de alta nu se mai leagă. Lanțul lor s-a rupt și-n ureche-mi zbirnîie inelele destrămării.

... În mîna cui să-mi depun firea? Și cui să-i trec onoarea descurajului?

55

Aș vrea să-mi fac din Idee un așternut, să mă afund în el, într-o abstractă strînsoare să-mi curm îngăimările inimii. De ea m-am săturat. Și mai mult încă, de *obrazul* ei, de suflet.

Din simțăminte pleacă greața. În fundul inimii e doar puroi și cuprins de duhori calde. Spre un duh clătît de zeama vieții și de drojdia simțirii, spre o marmură a cugetului, descleștat de suflet, să-mi întorc diferența mea.

Nici o aluzie de emoție să nu mai turbure căutătura judecății. Ai fost destul un tenor al aparențelor. Caută acum în tine — fără melodii — asprimea separației, ca un arici al spiritului. Privește întâmplările din alții și din tine ca ale nimănui, privește-le întocmai ca un Necurat scîrbit de răutate, ca un Necurat vacant. Și de răceala obiectivă a duhului, Devenirea speriată să-și amîne pe vecie mersul.

56

De obicei, ne credem cu toții în plină viață și ne fălim cu străduințe și cu recolta lor. În fapt, purtăm un sac gol în spate pe care-l umplem din cînd în cînd cu firimituri de realitate. Omul e cerșetor de existență. Un salahor ridicol în irealitate, un cîrpaci al firii.

Îți faci o încăpere în lume. Te crezi scăpat de ea. În jur nu mai zărești nimic. Și cînd te socotești mai singur, încăperea n-are coperiș. Spre

cine să scuipi? Spre soare sau spre noapte? Deschizi mîinile în spațiu. Și degetele se cleiesc în vid. De ființă nu se lipesc, căci ființa arde. Realul ustură, realul doare. Un martiraj e respirația. Căci suflul vieții se cerne prin cuptorul groazei.

57

Religia și mai cu seamă slujitoarea ei, morala, au răpit eului — și deci culturii — farmecul distincției: disprețul. A privi, adică, *de sus*, norodul uman ce te crede om. Nu există *euri*, ci numai soarta de neasemănător semenilor. Cultura — în formula supremă a intimității ei — e-o disciplină a disprețului. *Ceilalți* trebuiesc sprijiniți, sfătuiți, nestingheriți în viața lor mișunînd de așteptări. În nici un caz, treziți. Ei nu vor ști nici cînd ce scump se plătește menirea singulară. Lăsați omul să doarmă. Cum somn nu e decît în rai, fuga de sine e dulceața soartei. Insul străveziu lui însuși are dreptul la orice. El își poate curma firul cînd vrea. *Destinul* e-o amînare continuă a sinuciderii.

Veghindu-te viind, dezvăluiești mîndriei tale soarta mîncînd merindele eului, soarta pe care ești stăpîn înfrînt.

58

Copil, n-ai avut stare. Bătut-ai cîmpii. Te-ai vrut în *afară*, departe de casă, departe de-ai tăi. Clipeai zburdalnic spre marginea văzduhului și rotunjeai cerul după măsura rîvnirilor nostalgice.

Sărind din copilărie în filozofie, anii ți-au mărit oroarea așezării. Gîndurile au luat lumea-n cap. Nevoia de ducă a intrat în noțiuni.

Încăperea te apasă; tu nu respiri — filozof drumeț și ulițarnic — decît la răspîntii. Afară, veșnic afară — în univers nu-i nici un pat!

Urîtul abstract scoțînd în vileag vidul de-a fi viu, pîndești prin străzi — ca ucigaș al clipelor — uitarea cugetului.

N-ai zel să torci un fir de gînd, să-l înnădești la salba fragedei nădăjduiri. În urmă putrezește hoitul vieții. Și-acel care citește-n pașii tăi, descoperă în ei pe asasin.

59

A nu vedea în lucruri mai mult decît au ele. A le vedea ce sînt. A nu fi tu în ele. *Obiectivitate* e numele acestei pacoste — și care-i pacostea cunoașterii.

Răul sufletului e un rău spiritual. E luciditatea scoborîtă-n inimă. Nu poți *alege* în nici un fel, căci aplecărilor tale li se opune văzul absolut al duhului. Înclini într-o parte, el îți dezvăluiește lumea ca un spațiu de echivalențe. Totul e identic, noul e *același*. Ideea de reversibil e un pumnal teoretic.

Și atunci răsare *Patima*. Ea înflorește întinderile secetei lăuntrice. Furia palpitândă a eroii *alege*. Prin ea răsuflăm. Căci ea ne mîntuiește de cel mai mare rău: *de răul nepărtinirii*.

Clarvăzător nu poți trăi, nu poți lua *partea* nimănui, nu poți lua parte la nimic. Părtinind — creînd adică *absoluturi false* — seva devenirii renaște în vine. A fi cu împrejurările lumii este un act de subiectivitate, de ostilitate față de cundaștere. Obiectivitatea-i ucigașa vieții și „viața” duhului.

60

A gîndi — adică a-ți lua pietre de pe inimă. Fără răsuflătoarea cugetelor, mintea și simțirea s-ar înăbuși.

Dintr-o plinătate bolnavă se-nfiripă expresia. Ești năpădit *pozitiv* de lipsuri. Gîndul se naște din stăruința unui neajuns.

N-ai nevoie de nimic — și porți cu tine suflet de cerșetor. Ceva s-a descumpănit în duh. Ca un arc de luciditate pe ruina unui sărut, întocmirile firii nu-și află sprijin în uitarea ta. Toamnă a Facerii, apus inițial.

Singura latură a sufletului e *razna*. Un suflet ce și-a pierdut dimensiunile, ce și-a zorit pieirea. Și-un gînditor al posibilității nesfîrșite, un gînditor al imposibilității.

61

În boală ne mărturisim prin trup. Glăsuim fiziologic. Vocile lăuntrice neputînd îngîna tot răul de care dispunem, corpul își ia sarcina să ne comunice direct noianul de năpaste pentru care nume n-am găsit. Suferim în carne dintr-o neputință de expresie. Avem prea mult venin, dar nu destul leac în vorbă. Boala e un rău neexprimat. Astfel încep țesuturile să grăiască. Și graiul lor, scurmînd duhul, devine *materia* lui.

62

Din naștere plutește asupra-ți blestemul dulce al existenței private. Incapabil de finitate, veșnic în față cu tine și cu nesfirșirea. Treburile altora neînțelegînd, nimeni nu te urnește din egoismul respirării fără margini în încăperea ta. Ai visat totdeauna un cămin în care să pătrundă universul. Sub pleoapele tale putrezesc semenele, ucise de viciul infinitului. Acesta-i răul simțurilor. El omoară dragostea, de la care se reclamea ea înșelător. Doi ochi te privesc — tu zărești mai departe; două brațe te strîng — tu învălui spațiul; un zîmbet ți se scurge-n trup — tu lincezești spre aștri.

Nimeni e umbra ce-o aruncă infinitul în inimă. El e temeiul ultim al existenței private. Și tot el e temeiul jocului în dragoste, al teatrului în pasiuni. Crezi că înșeli fete și muritori — nimic nu sugerează un absolut muritor ca o

tină ră fată — și te înșeli pe tine. A fi dezmetic
— din infinit...

63

Îmi aduc aminte a fi fost cîndva copil. Atît. Să-mi reîntruchipez blîndețea somnului vieții, memoria nu mă ajută. Mai repede mă văd gemînd sub fărîmăturile minții, decît *înaintea* ei. Nimic nu supra-viețuiește vremii în care *așteptăm* înțelesul...

Fugind din copilărie, întîlnit-am frica de moarte. Astfel am început să știu. Și acea frică s-a îndulcit în dorința de-a muri. Și dorința s-a străvezit într-o spulberare de fericire crîncenă a cugetului fără rost. De-ai fi rămas neștiutor, n-ai fi pus cununa intelectului pe stîrvul vertical și mîndria negativă nu te-ar fi dezbinat de firile copilăriei. *Vremea* n-ar fi zguduit rînduiele speranței și nici n-ar fi crescut parazitare pe seva ta. Dar ea ți-a domolit mustul viețuirii și fierbîntarea caldă a lîncezit-o în cuprins de urît. *O inimă abstractă* — e taina plictiselii. O inimă prin care a curs timpul și-n care mai să-lășluiesc idei doar, pîndite de mucegai, atinse-n răceala lor nepătată.

Unde sînt mijirile vieții, analfabet al Binelui, atoateștiutor prin Rău ?

...Și mă întreb adesea: cum îndrăznit-am ca să fiu copil ?

64

A fi singur pînă la păcat, a prelungi separația pînă la vină, a nu cunoaște fior divizibil de izolare. A fi *categorial* singur.

O putere ucigașă, pornită din spirit, te împinge spre maximum de ins din tine. Universul devine el însuși ins. *Te ajunge*. Sau l-ai ajuns ...

Acceptul de *personal*, care ne fărîmîțează ca figuri umane, crescînd în unii pînă la exclamație cosmică, naște neprielnicia-n fire. Ins lipsit de cumpăt din exces de sine, arbore cu vîrfurile în cer, ce-și uită rădăcinile..., volumul eului constrînge infinitul, iar vîzul străvăzător și critic se-neacă în individul unanim.

... Îndrăgind ura împotriva-mi, îmi șerpuiesc dulceața pacostei pe sub sfărîmăturile timpului. Nici o boare de realitate să-mi mai atingă fruntea! Sufle-și diavolul cumînțenia și suferința pe cutele ei, pătrundă-n creier respirația Răului, în speranță întoarcă-se pe dos clipele, și-nstăpînească-și în ea desfrîul aiurit. Smintirea nu mai plătească vamă minții, ci năvălească neoprită peste întocmirea cugetului!

65

Adîncimea unei filozofii o măsoară după dorul de ducă pe care-l exprimă, pe care-l *fuge*. Sistemul de reflexii ce nu ascunde neajunsul fiecărui loc îndestulează respirației mijlocii, neliniști așezate. Ur-

mărit de *altceva*, clădirea gândurilor micșorează pasiunea hoinăreliei și impune o surdina obesiunii spațiului. A cugeta e orișicum *a sta*. Nu în zadar se spune: stau așa și mă gândesc.

Frica de a o lua razna și vraja sîngerîndă a lui *aiurea* trezese răspuns de instincte mediocre și ne apărăm prin teoretice sălaşuri de nesfirșitul imediat al inimii. Ordinea-n gînd e piedica acesteia. Ordinea în gînd e moartea inimii. De-am slobozi-o, unde-am fi? Legea ei e *nicăieri*, iar a sistemului — *aici*.

Inelînd cugetele, primejdia dispare. Și dispare și volatilitatea eului. Ne solidificăm. Aburii pripiti ai duhului se încheagă. Inspirația dezlînată ia contur — și libertatea geme. Și cît suspin al inimii în legarea gândurilor! Ele se încopciază pe cadavrul nesfirșirii. Să le lăsăm de capul lor, să nu le mai conchidem, s-o ștergem în lumea fără încheiere? Ispita-i tot așa de mare ca și teama.

66

Iată-mi sîngele, iată-mi cenușa. Și bîibiiala funebră a minții. Universul a rămas — pat pentru zgura duhului.

Soarele s-a-mpotmolit în propria-i lumină și-n mlaștina cerească.

Supraviețuitorilor li s-au oprit ochii. Pupilele nu se mai măresc de mirare. Căci nimic nu mai miră în spațiu.

Să-mi vînture praful ființei, vînturi nu mai

sînt. Adierile au înghețat pe creiere muritoare. Și inimile în înmărmurire șoptesc rîvnind spaima înflorită de a fi. Unde-s zilele ca să muzeze Eroarea? În lume nimic nu mai greșește, nimic nu mai este. Căci lumea s-a îmbălsămat în Adevăr. Universul s-a sfîrșit — din *a se ști* — de anemie. Nici o picătură a sîngelui nu mai zvicnește înfiripare de fire. În sînge s-a lăsat Știrea.

...Scîrbit de deznodămîntul general, insul își ia pălăria, îmbarcîndu-și cenușa spre alt univers.

67

Ca și cum ne-am purta Eul în spate, se-
toși de despizarea de noi înșine, fugim
identitatea ca o supremă povară.

Aerul ce se coclește în plămîni e răsuflat de Dumnezeu și pufăirea Lui străbate-n cuget otrăvindu-i miezul de-un infinit bolnav. Sub îndemnul divinei destrămări, Ideile lincezesc în boare caldă și leșioasă. Și nici o lorică prostie nu-nvăluie murirea nemiloasă.

Să nu blesteme conștiința Eul? Duhul să nu-și sugrume temeiul? Vegherea să nu reteze speranța?

Spiritul varsă ura împotriva celui ce îl poartă, otrăvește insul ce a vrut să fie mai mult decît ins, prăfuieste materia ce îl susține. Eul e marea victimă, eul e deocheat.

68

Fără presimțirea dragostei și-a morții, insul s-ar plictisi din măruntaiele materne și-ar mozoli dezabuzat sfircuri fără viitor. Dar el așteaptă tainic cele două ispite, urzind din fașă fire-n ficțiuni. Dragostea se apropie, dragostea umple anii. Dar în infinitul ei schilod, spărturile slobod ochii spre *Altceva*. Curiozitatea dureroasă condensează timpul prin care ne țîrim spre sfîrșire. Clipele se-ngroașă: timpul dens al muririi... Și cum prin luminișurile dragostei descoperim întunericul final, îndrăgirea ascunde un echivoc, ce preschimbă pasiunea în fioruri putrede. O veșnicie pe care se desfată viermii e echivocul îndrăgirilor.

Iubirea nu ne poate lecu de *Altceva*. Și acest *Altceva* e patima fatală a omului. Dusă pînă la capăt, ea destăinuiește pe funduri ceva ce *ar fi*, popas dezastruos al curiozității. Poate că n-am înclina toamnele inimii spre Ea, dacă n-ar fi un *imediat capital*, dacă n-am îndura uritul de contingentă. Căutînd veșnic Limita, exasperați de arbitrar, Moartea își merită majuscula prin setea de siguranțe. Căci ea-i ficțiunea căreia-i acordăm totul, banalitatea ireparabilă a timpului.

Pentru spirit, ea există tot așa de puțin ca *orice*. Dar el o *recunoaște*, constrîns de sînge, de vechi adevăruri, de tradițiile inimii. El se *pleacă*. Eul i-o impune. Și astfel îngăduie el ficțiunilor mai mult decît merită. *Dacă totul o cere, de ce n-ar fi?*, se întrebă el cu scîrbă sceptică. De ce i-aș răpi omului o minciună supre-

mă? El o vrea, s-o aibă. Neputincios să-și scornească o eroare confortabilă, răpească-mi armele s-o apere. Moară pentru Moarte!

...Așa judecă Spiritul — și, despărțit de sine, se așază în tăcere.

Vina mea: am jefuit realul. Am mușcat toate merele nădejzii omului. Pieziș zăresc spre soare...

Ros de păcatul noutății, și cerul l-aș fi-ntors pe dos. Oprindu-mi dinții-n ascunzișurile cărnii și învîrtind idei în hore abstracte, tainele mureau în gură și în creier. Unde-i sucii devenirii să împrăspăteze pulsul duhului și-al sîngelui? În urmă doar stropi defuncții, însămințindu-mi trecutul ca o lactee cale a nerostului. Respirația-i dezmaț. Și caut trupuri nepătate să-mi cheltuiesc rămășițe de călduri și cugete neatînse să-mi risipesc oboșeli aprinse.

Nimicului ce-mbată absența universului, să-i adaug cutremurul sonor al sufletului, să-i spintec liniștea cu un vîrtej de glas, să-mi las pacostea muzicii pe-ntinderi! Să fiu sufletul golului și inima nimicului!

70

Vei reuși a-năbuși menirea negativă de care ești muncit? Niciicînd.

Vei însănătoși răul ce-ți mîncă mersul respirației? Deloc.

Mai ridică-vei amarul din simțuri la esență de întrebări? Totdeauna.

Nu vrei să-ți storci formula de ireparabile în dulciu de credințe? Nicidecum.

... În sîngele tău o drojdie de Niciodată se desfată, în sîngele tău se dezalcătuieste timpul — și-un acaftist pe dos te salvează din înecul mîntuirii. Și Diavolul se furișează prin ochiul lui Dumnezeu și tu-i urmezi umbra și urma...

Paris, 1941-1944

Hôtel Racine

rue Racine